

SOTE-TIKE

Liikkuva sairaala ja ensihoidon HTA

Yksityisten sote-palveluntuottajien infotapaaminen 23.4.25

Vesa Aro 23.4.2025

Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Tarkennus aiemmin 23.4.25 yksityisten sote-palveluntuottajien infotapaamisessa pidettyyn LiSa-palvelu esitykseen

- ***Yksityisten sote-palveluntuottajien infotapaamisessa** 23.4.2025 pidimme esityksen LiSa-palvelustamme. LiSa-palvelu on tällä hetkellä onnistuneesti otettu käyttöön Vaasan alueella. LiSa-palvelua kehitetään, ja sen maantieteellistä peittoa lisätään.*
- *Poiketen tilaisuudessa esitetystä, emme kuitenkaan voi tässä vaiheessa tarjota LiSa-palvelua yksityisille palveluntuottajille kuin erityistapauksissa.*
- *Pohjanmaan hyvinvointialue on tarvittaessa yhteydessä palveluntuottajiin, jotka sijaitsevat LiSa-palvelun nykyisellä maantieteellisellä toiminta-alueella ja joiden asiakaskunnalle LiSa-palvelu soveltuisi erityisen hyvin.*
- *Mikäli olette kiinnostuneita LiSa-palvelusta oman palveluntuotantonne tueksi ja huomioimaan sen nykyisessä sopimuksessanne Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa, pyydämme Teitä olemaan yhteydessä ylihoitajaan Saija Seppelin, etunimi.sukunimi@ovph.fi*
- *Informoimme erikseen LiSa-palvelun laajentuvasta käyttöönotosta.*

Tämän hetkinen tilanne, kohti SOTE-TIKE:ä

- Lisan ja ensihoidon HTA:n toiminta käynnistyi syyskuussa 2023
- Tavoitteena SOTE-TIKE, mistä toimintaa johdetaan keskitetysti

Tämän hetkinen tilanne, kohti SOTE-TIKE:ä

- Ennen kuin tilannekeskus perustetaan, tulee ”pohja” saada kuntoon (täytyy olla järjestäytynyttä toimintaa, jota johdetaan ja koordinoidaan)
 - Liikkuva sairaala
 - Ensihoidon HTA
 - Kotisairaala, kotihoito, turva-auttajat?
- SOTE-TIKE:lle varattu tilat suunnitteilla olevalta uudelta pelastusasemalta. Palvelee koko hyvinvointialuetta
- **SOTE-TIKE:**
 - Ensihoidon HTA (toimii myös tilannekeskuspäivystäjänä)
 - Kotihoidon palveluohjaus
 - Sosiaali- ja kriisipäivystys
 - Liikkuvan sairaalan puhelinkoordinaattori

- **Ensihoidon hoidon tarpeen arviointi – E RP 078:**
 - Aloitti toiminnan 24/7 koko hyvinvointialueella (pl. Kruunupyyn kunta)
 - Viisi hoitotason ensihoitajaa
 - Toimipiste Vaasassa ja Pietarsaassa
 - Puheluita tähän mennessä 4396 (11.3.2025), n. 43%:ssa pystytty välttämään ambulanssikäynti (tämän vuoden osalta ns. X-prosentti 50,3 % (n=501))

- **Liikkuva sairaala – Lisa:**
 - Toiminta alkoi 15.9.2023 Vaasa-Mustasaari –alueella. Valmiudessa arkisin klo.15-07, viikonloppuisin ympäri vuorokauden
 - Kuusi sairaanhoitajaa, työpanos Lisassa n. 80% ja yhteispäivystyksessä n. 20 %
 - Toiminnan alkuvaiheessa kohderyhmänä kotihoidon ja asumispalvelujen asiakkaat
 - Toimintaa laajennettiin nopeasti, mukaan mm. yleislääketieteen osastot, hengitysvajauspotilaat ja yhteistyö poliisivankilan kanssa (alkoveret, terveydenhuollon neuvonta ym.)

- **Liikkuva sairaala – Lisa:**
 - 2.1.2025 alkaen sijoitus ensihoidon yhteyteen.
 - Tällä hetkellä (11.3.2025) suoritettuja tehtäviä 2491.
 - Keskiarvo n. 5 tehtävää / päivä.
 - Kaikista Lisalle tulleista puheluista n. 19 % potilas ohjautuu päivystykseen
 - 63 % puheluista johtaa Lisa-käyntiin
 - Lisa-käynneistä tällä hetkellä n. 19 % johtaa päivystyskäyntiin
 - Lisalle tulleista puheluista n. 5 % ohjataan hätäkeskukseen.

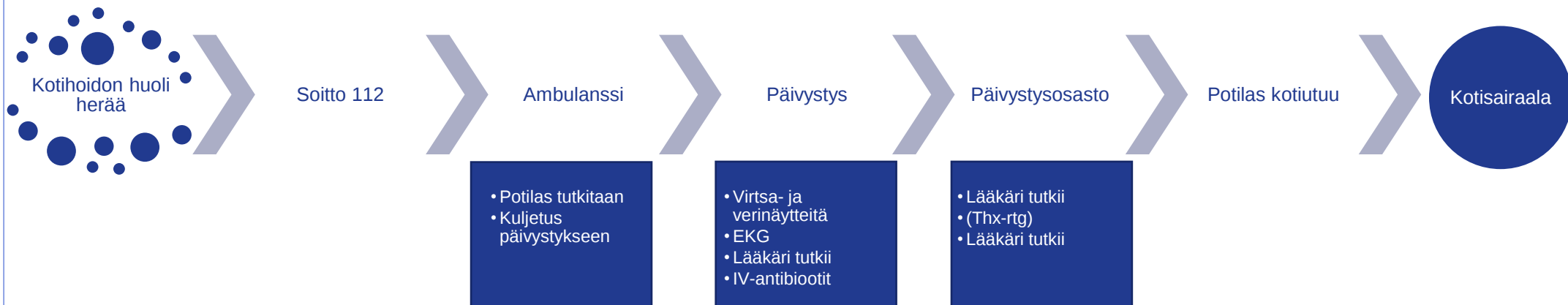

Miksi Lisa?

- Lisan ensisijaisena tavoitteena on vähentää ikäihmisille (ambulanssi)siirroista aiheutuvaa haittaa.
- Samalla saadaan vietyä päivystyksellisen hoidon asiantuntemusta esimerkiksi ympärivuorokautisen palveluasumisen yksiköihin, ja vähennettyä yhteispäivystyksen kuormitusta.

Miksi liikkuva sairaala?

Miksi liikkuva sairaala? ?

Milloin Lisa?

- Kun kotihoidon tai asumispalvelujen hoitajalla herää huoli asiakkaan voinnista, voi hoitaja matalalla kynnyksellä soittaa Lisan numeroon.
- ***LISA EI HOIDA HÄTÄTILAPOTILAITA, VAAN AKUUTISSA TILANTEESSA SOITETAAN EDELLEEN 112.***
 - Tällaisessa tilanteessa Lisan yhteydenotto hidastaisi kiireellisen avun saamista paikalle.

Milloin Lisa?

- **Työnjako Lisan ja Terveystalon vastuulääkärin välillä (Vaasa):**
 - Lisalle tulisi soittaa, jos kyseessä on
 - trauma
 - infektioepäily
 - Virtsaongelma
 - **eikä kyseessä ole hätätilanne** (hätätilanteissa soitto 112).
- Muissa tapauksissa (esim. insuliiniannoksen muutokset) yhteys Terveystalon lääkäriin.

Lisan tehtävät

1. Tehdä päivystyshoidon tarpeen arvio puhelimesta
 - Arvioida, onko Lisa-käynnistä hyötyä vai kannattaako potilaan hakeutua suoraan päivystykseen
 - Perusparametrien selvittäminen puhelimesta
 - Joskus Lisa-puhelu voi olla vain ”second opinion” –tyyppisen tuen antamista
2. Puhelun aikana arvioidaan myös, voiko asiakkaan mahdollinen siirto sairaalaan tai muun hoidon pariin tapahtua esimerkiksi taksilla, vai tarvitaanko kuljetusta varten ambulanssi.

Lisan tehtävät

3. Kohteessa potilaan tutkiminen ja hoito (ml. hoito-ohjeen pyytäminen lääkäriltä)
4. Mahdollisesta jatkohoidosta sopiminen (esim. kotisairaala, yhteys omaan terveysasemaan arkena)

Rajoitukset

- Lisää ei voida kutsua paikalle asiakkaan tai tämän omaisen toimesta, vaan kyseessä täytyy aina olla puhelu esim. kotihoitossa tai asumispalveluissa työskentelevältä terveydenhuollon ammattilaiselta.
- Puhelu tulee soittaa asiakkaan/potilaan luota

Huomioitavaa

- Kotihoidon ja asumispalvelujen hoitajat voivat soittaa Lisalle myös, mikäli haluavat tukea potilaan arviointiin. Näin voidaan toimia esimerkiksi ennen, kuin katsotaan tarpeelliseksi soittaa lääkärille. Jos herää ajatus potilaan lähettämisestä sairaalaan, voi aina soittaa Lisalle ennen 112-puhelua (**POIS LUKIEN AKUUTIT TILANTEET**).

Kiitos